

UITGANGSPUNTEN BEELDKWALITEIT GELUIDSSCHERMEN A28

24 JULI 2023

Aanleiding

De komende jaren wordt langs de A28 in Harderwijk gewerkt aan de geluidsschermen: een nieuw geluidsscherm ter hoogte van Harderweide en vervanging van bestaande geluidsschermen ter hoogte van Slingerbos, de Weisteeg, Fazantlaan en Tweelingstad.

Voor het geluidsscherm ter hoogte van Harderweide is de gemeente Harderwijk verantwoordelijk. Dit geluidsscherm bestaat uit drie delen: deel A op de grondwal langs de Groene Zoomweg, deel B op de grondwal langs de A28 en deel C langs de A28 tussen de grondwal en de Botterbrug. De delen A en B staan op grond van de gemeente Harderwijk, deel C staat vooralsnog op grond van de Staat. Over deel C zijn over de uitvoering afspraken nodig met Rijkswaterstaat.

De geluidsschermen ter hoogte van Slingerbos, de Weisteeg, Fazantlaan en Tweelingstad gaat Rijkswaterstaat vervangen als onderdeel van het Meerjarenprogramma Geluidsanering en Vervanging en Renovatie. Rijkswaterstaat gaat de oude geluidsschermen die in de jaren negentig zijn geplaatst vervangen. De huidige geluidsnormen zijn aanleiding om de nieuwe geluidsschermen hoger uit te voeren dan de bestaande geluidsschermen. Het geluidsscherm ter hoogte van Weisteeg wordt vervangen door een iets langer geluidsscherm. Ter hoogte van de Fazantlaan, waar nu geen scherm staat, plaatst Rijkswaterstaat een nieuw scherm. De gemeente Harderwijk draagt met een financiële bijdrage bij aan hogere geluidsschermen ter hoogte van Tweelingstad.

Doel

In dit document worden de richtlijnen beschreven voor de vormgeving van alle geluidsschermen langs de A28 binnen de gemeentegrenzen van Harderwijk. Dit document geeft een ruimtelijk kader op basis waarvan de geluidsschermen kunnen worden ontworpen. Daarnaast geeft dit document criteria waaraan de commissie ruimtelijke kwaliteit (CRK) deze geluidsschermen kan toetsen.

Algemeen beeld

- Langs de A28 dient een samenhangend en rustig beeld te ontstaan. Langs de gehele A28 wordt gekozen voor dezelfde basisopzet / constructie;
- De schermen worden geplaatst in een vloeiende lijn ten opzichte van de weg. Haakse oplossingen bij het plaatsen van geluidsschermen ter plaatse van kunstwerken zijn ten behoeve van een rustig wegbeeld niet toegestaan. Indien scherpende schermen worden toegepast hebben deze een overlap van 10 meter. Eventuele vluchtdeuren dienen zorgvuldig ingepast te worden;
- Ten behoeve van het rustige wegbeeld en het minimaliseren van het ruimtebeslag worden de geluidsschermen rechtopstaand (zonder schuinstand) geplaatst;
- Overgangen tussen verschillende schermhoogten, de overgangen tussen verschillende schermtypes (begroeid, transparant, op viaduct) en de beëindiging van schermen dienen zorgvuldig te worden vormgegeven. De overgang tussen de verschillende schermhoogten wordt stapsgewijs in sprongen van maximaal 1 meter gemaakt;
- De stijlen en regels dienen aan de omgevingszijde (niet-wegzijde) te worden geplaatst en mogen niet uitsteken boven de bovenrand van de bovenste panelen zodat de weggebruiker zoveel mogelijk een doorlopend scherm ervaart;
- Het geluidsscherm heeft twee voorkanten. Langs de gehele A28 wordt gekozen om het geluidsscherm aan weerszijden volledig te laten begroeien;
- Het geluidsscherm wordt opgenomen in de op sommige plaatsen aanwezige dichte beplantingsstrook langs de weg. Op plaatsen waar al dichte beplanting voor het scherm aanwezig is, is begroeiing van het scherm niet noodzakelijk. Indien voor de plaatsing bestaand groen wordt verwijderd dient deze beplanting teruggebracht te worden (herplantingsplicht);
- Het geluidsscherm wordt op een aantal plekken transparant uitgevoerd en zal niet begroeid uitgevoerd worden. Deze plekken zijn:
 - Kort(e) stuk(ken) op de grondwal langs de A28 (deel B);

- Venster op Harderwijk, stuk van circa 150 meter lang ter hoogte van het Crescentpark tussen de grondwal en de Botterbrug (deel C);
- Kruising met spoorlijn;
- Kruising met Harderwijkerweg / Oranjelaan;
- Kruising met Beukenlaan.

Geleding

- Het geluidsscherm bestaat uit een constructie van staanders met panelen. Het transparante geluidsscherm heeft een robuuste onderkant, een duidelijke ‘voet’. Deze onderkant staat in contrast met een verfijnde, sierlijke constructie voor de panelen. De afstand tussen de staanders bedraagt maximaal 2 meter. Voor het gesloten en begroeide deel volstaat een standaarduitvoering.

Kleurgebruik en materialisatie

- Het scherm is gesloten, alleen bij de boven geschreven plekken transparant;
- De transparante delen dienen van glas of plexiglas te zijn. De glazen panelen dienen te worden voorzien van verticale, ingefreesde of gestraalde ‘striping’ tegen vogelaanvaring. Het is mogelijk ook deze ‘striping’ in stadspromotie uitingen uit te voeren. Handelsreclame is niet toegestaan;
- Reflectie van zowel licht als geluid is niet wenselijk, het geluidsscherm krijgt een matte uitstraling;
- Voor het geluidsscherm wordt uitgegaan van neutrale, terughoudende tinten, zoals grijs, antraciet etc;
- Per vlak dienen de panelen dezelfde kleur te hebben, zodat er een rustig beeld ontstaat;
- De materialen die worden gebruikt zijn zoveel mogelijk biobased en/of recyclebaar.

Groen en beplanting

- Het scherm dient voorzien te zijn van een structuur waar klimplanten aan kunnen hechten. Voorkeur geen gaas en draad;
- Scherm niet in de as van de grondwal plaatsen, maar bij voorkeur 1 meter uit de top van het talud bij de snelweg aan de snelwegzijde. Hierdoor ontstaat meer ruimte voor aanplant aan woningzijde;
- Ten behoeve van de biodiversiteit wordt gestreefd naar meer gelaagdheid in beplanting. Op plekken waar geen beplanting voor het scherm aanwezig is, en wel ruimte, zien wij graag gevarieerde opgaande inheemse beplanting/struiken, bij voorkeur met bloei/vrucht;
- Bij de aanplant zorgen voor grondverbetering en mulch tegen uitdroging;
- Inpassing in de omgeving (gebiedseigen beplanting);
- Voldoende ruimte om aan weerszijden planten tegen het geluidsscherm te laten groeien;
- Bijdrage aan natuurontwikkeling. De beplanting, zowel klimplanten als struiken, levert een positieve bijdrage aan de biodiversiteit. Daarom kiezen voor een variatie van meerdere klimplanten, bijv. 6 soorten, waarbij groenblijvend (klimop) wordt afgewisseld met bloeiende of vruchtdragende soorten;
- Waar van toepassing worden kasten voor egels, vogels etc. geïntegreerd in het scherm of in de directe omgeving geplaatst;
- Er dient voldoende aanplant te worden aangebracht, zodat het binnen 2 jaar dichtgegroeid is. Daarnaast dient er nazorg van een jaar met inboet (vervangen dode planten) plaats te vinden.

Referentiebeelden

